

О.В.Гутік

ДОВІЛЬНА ТОПОЛОГІЧНА НАПІВГРУПА
ТОПОЛОГІЧНО ІЗОМОРФНО
ВКЛАДАЄТЬСЯ В ПРОСТУ ЛІНІЙНО
ЗВ'ЯЗНУ ТОПОЛОГІЧНУ НАПІВГРУПУ

Довільна топологічна напівгрупа топологічно ізоморфно вкладається в просту топологічну напівгрупу [1]. Природно виникає запитання про аналог теореми Гартмана-Мицельського [2] для топологічних напівгруп: чи довільна топологічна напівгрупа вкладається у просту лінійно зв'язну напівгрупу? Ми позитивно відповідаємо на це запитання. Запропонована конструкція пов'язана з використанням алгебраїчної конструкції Брака вкладення довільної напівгрупи у просту напівгрупу з одиницею [1], [3], [4, Т. 2, с. 139-140]. Нехай S – напівгрупа, $a, b \notin S$. Напівгрупа $C(S)$ породжується множиною $S \cup \{a, b\}$, та задається співвідношеннями $ab = 1$, $as = a$, $sb = b$ для всіх $s \in S$, а також співвідношеннями, що виконуються в S . Одиницею 1 напівгрупи $C(S)$ є або одиниця напівгрупи S , якщо $1 \in S$, або ж приєднана звичайним чином до $C(S)$ одиниця, якщо S не містить одиниці. Напівгрупу $C(S)$, так побудовану, будемо називати напівгрупою Брака на S . Кожен елемент напівгрупи $C(S)$ единим чином зображається у вигляді $b^i t a^j$, де $t \in S^1$. Напівгрупа S алгебраїчно вкладається у $C(S)$ і $C(S)$ – проста напівгрупа.

ТВЕРДЖЕННЯ 1. *Нехай $\{(S_i, \tau_i) | i \in \mathbb{N}\}$ – сім'я топологічних напівгруп, що задовільняє умови:*

- 1) (S_i, τ_i) – відкрита піднапівгрупа в (S_{i+1}, τ_{i+1}) ;
- 2) S_i – проста напівгрупа для кожного $i \in \mathbb{N}$.

Якщо $B(a) = \cup\{B_n(a) | n \in \mathbb{N}, B_n(a)$ – база топології τ_n у точці $a \in \cup_{i=1}^{\infty} S_i\}$. Тоді $S = \cup\{S_i | i \in \mathbb{N}\}$ з топологією τ , що породжена

сім'єю $\{B(a) | a \in S\}$ є простою топологічною, а за виконання умови
3) (S_i, τ_i) – топологічна інверсна напівгрупа для кожного $i \in \mathbb{N}$
топологічною інверсною напівгрупою.

Доведення. Оскільки для довільних $s, t \in S$ існує $i \in \mathbb{N}$ таке, що
 $s, t, st \in S_i$, то нашівгрупова операція визначена на S .

Покажемо, що S – проста напівгрупа. Принустимо, що S не є простою, тоді існує нетривіальний ідеал J в S . Оскільки для кожного $i \in \mathbb{N}$ S_i піднапівгрупа в S_{i+1} , то існує $k \in \mathbb{N}$ таке, що $S_k \cap J = J_k \neq \emptyset$, і $S_k J_k S_k \subset J_k$, а це суперечить простоті S_k .

Покажемо, що (S, τ) – топологічна напівгрупа. Нехай a і b довільні елементи з S . Існує $n \in \mathbb{N}$ таке, що $a, b, ab \in S_n$. Нехай $W(ab)$ – довільний окіл ab в (S, τ) . $W(ab) \cap S_n$ – відкритий окіл ab в S_n . (S_n, τ_n) – топологічна напівгрупа, тому існують околи $U(a)$ і $V(b)$ в S_n такі, що $U(a) \cdot V(b) \subseteq W(ab) \cap S_n \subseteq W(ab)$. Оскільки $U(a)$ і $V(b)$ – відкриті околи в S , то (S, τ) – топологічна напівгрупа.

Покажемо, що якщо виконується умова 3), то (S, τ) – топологічна інверсна напівгрупа. Інверсність S виходить з того, що для кожного $n \in \mathbb{N}$ виконується умова: для довільного $a \in S_n$ існує інверсний $a^{-1} \in S_n$ і два довільні ідемпотенти в S_n комутують ([4], теорема 1.17). Доведемо, що інверсія неперервна в (S, τ) . Нехай $a \in S$. Існує $n \in \mathbb{N}$ таке, що $a \in S_n$. Нехай $U(a)$ – довільний відкритий окіл a в (S, τ) . Множина $U(a) \cap S_n$ відкрита в (S_n, τ_n) . S_n – топологічна інверсна напівгрупа, отже існує $V(a^{-1})$ – відкритий окіл a^{-1} такий, що $(V(a^{-1}))^{-1} \subseteq U(a) \cap S_n \subseteq U(a)$. Отже (S, τ) – топологічна інверсна напівгрупа.

ЗАУВАЖЕННЯ 1. Якщо сім'я $\{(S_i, \tau_i) | i \in \mathbb{N}\}$ напівгруп задоволяє умовам твердження 1 і будь-які дві точки з S_i можна з'єднати шляхом в S_{i+1} , то S – лінійно зв'язана напівгрупа.

Нехай (S, τ_0) – довільна топологічна напівгрупа. Якщо S не містить одиниці, то будемо вважати, що до S одиниця приєднана дискретно. $J_{\max}([0; 1], \max)$ – напівгрупа з індукованою з $\mathbb{R}$ природною топологією. Нехай $G = S \times J_{\max}$ з топологією декартового добутку τ^0 . Очевидно, що якщо (S, τ_0) – топологічна (інверсна) напів-

група, то (G, τ^0) – топологічна (інверсна) напівгрупа.

Нехай $CG = C(G)$ – напівгрупа Брака на G , $\tilde{\tau}$ – топологія прямої суми на CG ([1], теорема 1). Топологію $\tilde{\tau}$ послабимо до нашівгрупової τ^* так. У точках $b^i s a^j$ $i, j \in \mathbb{Z}_+, s \in G \setminus \{1\}$ бази топологій $\tilde{\tau}$ і τ^* співпадають. Базу топології τ^* у точках $b^i s a^j$ $i, j \in \mathbb{N}$, задамо так. Сім'я $B^*(b^i a^j) = \{U_\epsilon(b^i a^j) = b^i U a^j \cup b^{i-1}(S \times [1 - \epsilon, 1]) a^{j-1} | U \in B(1)\}$, $B(1)$ – база топології τ_0 у точці $1 \in G, \epsilon \in]0, 1[$, $i, j \in \mathbb{N}$ задовільняє умовам (ВР1)-(ВР3) [5], а отже, і задає топологію у точках $b^i a^j$.

ЛЕМЛ 1. Якщо (S, τ_0) – топологічна (інверсна) напівгрупа, тоді (CG, τ^*) – топологічна (інверсна) напівгрупа.

Доведення. Оскільки топологія прямої суми $\tilde{\tau}$ на CG напівгрупова ([1], теорема 1), то, очевидно, що неперервність множення в (CG, τ^*) достатньо перевірити у трьох випадках

$$1) b^i a^j \cdot b^k a^l;$$

$$2) b^i a^j \cdot b^k s a^l;$$

$$3) b^i s a^j \cdot b^k a^l,$$

де $i, j, k, l \in \mathbb{Z}_+, s \in G$.

Розглянемо ці випадки.

$$1) b^i a^j \cdot b^k a^l = \begin{cases} b^{i+k-j} a^l, & \text{якщо } j < k; \\ b^i a^l, & \text{якщо } j = k; \\ b^i a^{l+j-k}, & \text{якщо } j > k. \end{cases}$$

Якщо для околів одиниці $1 \in G$ $U(1), V(1), W(1)$ виконується $U(1) \cdot V(1) \subseteq W(1)$, тоді $U_\epsilon(b^i a^j) \cdot V_\epsilon(b^k a^l) \subseteq W(b^i a^j \cdot b^k a^l)$.

$$2) b^i a^j \cdot b^k s a^l = \begin{cases} b^{i+k-j} s a^l, & \text{якщо } j \leq k; \\ b^i s a^{l+j-k}, & \text{якщо } j > k. \end{cases}$$

Отже:

$$\text{a) якщо } j \leq k, \text{ тоді } V_\epsilon(b^i a^j) \cdot b^k U(s) a^l \subseteq b^{i+k-j} U(s) a^l;$$

$$\text{б) якщо } j > k, \text{ тоді } V_\epsilon(b^i a^j) \cdot b^k U(s) a^l \subseteq V_\epsilon(b^i a^{j+l-k}).$$

$$3) b^i s a^j \cdot b^k a^l = \begin{cases} b^{i+k-j} a^l, & \text{якщо } j < k; \\ b^i s a^{l+j-k}, & \text{якщо } j \geq k. \end{cases}$$

Тому

$$\text{a) якщо } j < k, \text{ тоді } b^i U(s) a^j \cdot V_\epsilon(b^k a^l) \subseteq V_\epsilon(b^{i+k-j} a^l);$$

$$\text{б) якщо } j > k, \text{ тоді } b^i U(s) a^j \cdot V_\epsilon(b^k a^l) \subseteq b^i U(s) a^{j+l-k}.$$

Нехай (S, τ_0) – топологічна інверсна напівгрупа. Оскільки топологія прямої суми $\tilde{\tau}$ на CG є напівгруповою інверсною ([1], наслідок 1), то неперервність інверсії в (CG, τ^0) достатньо перевірити у точках $b^i a^j i, j \in \mathbb{N}$. Якщо $(V(1))^{-1} \subseteq V(1)$ у (G, τ^0) , тоді $(V_e(b^i a^j))^{-1} \subseteq V_e(b^j a^i)$. Лема доведена.

Нехай $C^0(CG) = CG$. Поклавши $C^n(CG) = C(C^{n-1}(CG))$, отримаємо сім'ю напівгруп $\{C^n(CG) | n \in \mathbb{N}\}$.

На $C^1(CG)$ топологію прямої суми $\tilde{\tau}_1$ ([1], теорема 1) послабимо до напівгрупової τ_1^* так. У точках $b_1^{i_1} t a_1^{j_1} i_1, j_1 \in \mathbb{Z}_+, t \in CG \setminus \{1\}$ бази топологій $\tilde{\tau}_1$ і τ_1^* співпадають. Топологію $\tilde{\tau}_1$ послабимо лише у точках $b_1^{i_1} 1 a_1^{j_1}$, де 1 – одиниця напівгрупи CG , $i_1, j_1 \in \mathbb{N}$. Нехай $B^*(1)$ – база топології τ^* у точці $1 \in CG$, $S_0(n) = \{b^k s a^l | k \geq n, l \geq n, s \in G\} \setminus \{b^n(s \times \{0\})a^n | s \in S\}$. Сім'я

$$B^*(b^i a^j) = \{M_1^{i,j}(U, n) = b_1^{i_1} U(1) a_1^{j_1} \cup b_1^{i_1-1} S_0(n) a_1^{j_1-1} | U(1) \in B^*(1), n \in \mathbb{N}\}$$

задовільняє умовам (BP1)-(BP2) [5], а отже, задає базу топології τ_1^* у точці $b_1^{i_1} a_1^{j_1}$.

Припустимо, що ми вже задали топологію τ_{n-1}^* на напівгрупі $C^{n-1}(CG)$. Визначимо тепер топологію τ_n^* на $C^n(CG)$. Топологію прямої суми $\tilde{\tau}_n$ ([1], теорема 1) послабимо до напівгрупової τ_n^* так. У точках $b_n^{i_n} t a_n^{j_n} i_n, j_n \in \mathbb{Z}_+, t \in C^{n-1}(CG) \setminus \{1\}$ бази топологій $\tilde{\tau}_n$ і τ_n^* співпадають. Топологію $\tilde{\tau}_n$ послабимо лише у точках $b_n^{i_n} a_n^{j_n}$, $i_n, j_n \in \mathbb{N}$. Нехай $B_{n-1}^*(1)$ – база топології τ_{n-1}^* у точці $1 \in C^{n-1}(CG)$,

$$\begin{aligned} S_{n-1}(m) = & \{b_{n-1}^{i_{n-1}} C^{n-2}(CG) a_{n-1}^{j_{n-1}} | i_{n-1}, j_{n-1} \geq m\} \setminus \\ & \setminus \{b_{n-1}^m b_{n-2}^{i_{n-2}} \dots b_1^{i_1} b^i (s \times \{0\}) a^j a_1^{j_1} \dots a_{n-2}^{j_{n-2}} a_{n-1}^m | ((i=0) \vee (j=0)) \& \\ & \& ((i_1=0) \vee (j_1=0)) \& \dots \& ((i_{n-2}=0) \vee (j_{n-2}=0)), s \in S\}. \end{aligned}$$

Сім'я

$$B_n^*(b_n^{i_n} a_n^{j_n}) = \{M_n^{i_n, j_n}(U, m) = b_n^{i_n} U(1) a_n^{j_n} \cup b_n^{i_n-1} S_{n-1}(m) a_n^{j_n-1} |$$

$$U(1) \in B_{n-1}^*(1), m \in \mathbb{N}\}$$

задовільняє умовам (BP1)-(BP2) [5], а отже і задає базу топології τ_n^* у точці $b_n^{i_n} a_n^{j_n}$.

ЛЕМА 2. Якщо (S, τ_0) – топологічна (інверсна) напівгрупа, тоді $\{(C^n(CG), \tau_n^*)|n \in \mathbb{N}\}$ – сім'я простих топологічних (інверсних) напівгруп.

Доведення. З теореми 8.45 [4] випливає, що $\{C^n(CG)|n \in \mathbb{N}\}$ – сім'я простих напівгруп.

$(C^0(CG), \tau^*)$ – топологічна (інверсна) напівгрупа (лема 1). Покажемо, що з того, що $(C^{\alpha-1}(CG), \tau_{\alpha-1}^*)$ – топологічна (інверсна) напівгрупа випливає, що $(C^\alpha(CG), \tau_\alpha^*)$ – топологічна (інверсна) напівгрупа для кожного $\alpha \in \mathbb{N}$.

Нехай $s, t \in C^\alpha(CG)$. Тоді

$$s = b_a^i s a_a^j, s \in C^{\alpha-1}(CG), i, j \in \mathbb{Z}_+,$$

$$t = b_a^k t a_a^l, t \in C^{\alpha-1}(CG), k, l \in \mathbb{Z}_+.$$

Очевидно, що неперервність множення достатньо перевірити у таких трьох випадках, оскільки ослаблення напівгрупової топології τ_α на $C^\alpha(CG)$ відбувається лише у точках $b_a^i a_a^j$, $i, j \in \mathbb{N}$:

- 1) $b_a^i a_a^j \cdot b_a^k a_a^l$;
- 2) $b_a^i a_a^j \cdot b_a^k s a_a^l$;
- 3) $b_a^i s a_a^j \cdot b_a^k a_a^l$,

де $i, j, k, l \in \mathbb{Z}_+$, $s \in C^{\alpha-1}(CG)$.

Любільне $s \in C^{\alpha-1}(CG)$ можна зобразити у вигляді $s = b_{\alpha-1}^p s^0 a_{\alpha-1}^q$, $s^0 \in C^{\alpha-2}(CG)$.

Розглянемо три вищезгаданих випадки.

$$1) b_a^i a_a^j \cdot b_a^k a_a^l = \begin{cases} b_a^{i+k-j} a_a^l, & \text{якщо } j \leq k; \\ b_a^{i+l+j-k} a_a^l, & \text{якщо } j > k. \end{cases}$$

Нехай для одиниці $1 \in C^{\alpha-1}(CG)$ виконується $U(1) \cdot U(1) \subseteq W(1)$ причому $U(1) \subseteq W(1) \subseteq C^{\alpha-1}(CG)$. Тоді $M_\alpha^{i,j}(U(1), n) \cdot M_\alpha^{k,l}(U(1), n) \subseteq M_\alpha^{\beta,\gamma}(W(1), n)$, де β і γ степені b_a і a_a відповідно, утворені при перемноженні $b_a^i a_a^j$ і $b_a^k a_a^l$.

$$2) b_a^i a_a^j \cdot b_a^k s a_a^l = \begin{cases} b_a^{i+k-j} s a_a^l, & \text{якщо } j \leq k; \\ b_a^{i+l+j-k} s a_a^l, & \text{якщо } j > k. \end{cases}$$

Тому

$$\text{a)} \text{ якщо } j \leq k, \text{ тоді } M_\alpha^{i,j}(U(1), n) \cdot b_a^k V(s) a_a^l \subseteq b_a^{i-j+k} W(s) a_a^l,$$

де $U(1) \cdot V(s) \subseteq W(s) \subseteq C^{\alpha-1}(CG)$, $n \in \mathbb{N}$,

б) якщо $j > k$, тоді $M_a^{i,j}(U(1), m) \cdot b_a^k V(s) a_a^l \subseteq M_a^{i+l+j-k}(U(1), n)$, де $m = n + p$, $V(s) \subseteq C^{\alpha-1}(CG)$ – окіл $s \in C^{\alpha-1}(CG)$.

$$3) b_a^i s a_a^j \cdot b_a^k a_a^l = \begin{cases} b_a^{i+k-j} a_a^l, & \text{якщо } j < k; \\ b_a^i s a_a^{l+j-k}, & \text{якщо } j \geq k. \end{cases}$$

Отже

а) якщо $j < k$, тоді $b_a^i U(s) a_a^j \cdot M_a^{k,l}(V(1), m) \subseteq M_a^{i+k-j,l}(V(1), n)$, де $m = n + q$, $U(s) \subseteq C^{\alpha-1}(CG)$ – окіл $s \in C^{\alpha-1}(CG)$;

б) якщо $j \geq k$, тоді $b_a^i U(s) a_a^j \cdot M_a^{k,l}(V(1), n) \subseteq b_a^i W(s) a_a^{j+l-k}$, де $U(s) \cdot V(1) \subseteq W(s) \subseteq C^{\alpha-1}(CG)$, $n \in \mathbb{N}$

У вишадку коли (S, τ_0) – топологічна інверсна напівгрупа, щоб показати, що $\{(C^n(CG), \tau_n^*)|n \in \mathbb{N}\}$ – сім'я інверсних топологічних напівгруп, достатньо показати неперервність інверсії у напівгрупі $(C^n(CG), \tau_n^*)$ в точках $b_n^i a_n^j$, оскільки тільки у них відбувається послаблення топології прямої суми ([1], наслідок 1).

$$(M_a^{i,j}(U(1), n))_1 \subseteq M_a^{j,i}(U(1), n), \text{ де } (U(1))_1 \subseteq V(1) \text{ в } C^{\alpha-1}(CG).$$

Лема доведена.

ТЕОРЕМА. Довільна топологічна (інверсна) напівгрупа топологічно ізоморфно вкладається в просту лінійно зв'язну топологічну (інверсну) напівгрупу з одиницею.

Доведемо декілька допоміжних тверджень.

ТВЕРДЖЕННЯ 2. Нехай $\tilde{s}$ – довільний елемент (CG, τ^*) , $\tilde{s} = b^i(\{s\} \times \{t\})a^j$, $s \in S$, $t \in [0, 1]$. Існує $f \in C([0, 1], CG)$ таке, що $f(1) = b^{i+1}a^{j+1}$; $f(0) = \tilde{s}$.

Доведення. Розглянемо два випадки.

1) $t = 0$. Тоді $\tilde{s} = b^i(\{s\} \times \{0\})a^j$.

Відображення f задамо так

$$f(x) = \begin{cases} b^i(\{s\} \times \{x\})a^j, & 0 \leq x < 1; \\ b^{i+1}a^{j+1}, & x = 1. \end{cases}$$

а) Перевіримо неперервність функції f у точці $x = 0$. Нехай $U^*(b^i(\{s\} \times \{0\})a^j)$ – довільний елемент бази топології τ^* у точці

$b^i(\{s\} \times \{0\})a^j \in CG$, тоді $U^*(b^i(\{s\} \times \{0\})a^j) = b^i(U(s) \times [0, \delta])a^j$, де $U(s)$ – довільний елемент бази топології τ_0 у точці $s \in S, \delta \in]0, 1[$. $f^{-1}(b^i(U(s) \times [0, \delta])a^j) = [0, \delta]$ – відкрита множина в $[0, 1]$, а отже, функція f неперервна в точці $x = 0$.

б) перевіримо неперервність функції f при $x \in]0, 1[$. Нехай $U^*(b^i(\{s\} \times \{x\})a^j)$ – довільний елемент бази топології τ^* у точці $b^i(\{s\} \times \{x\})a^j \in CG$, тоді $U^*(b^i(\{s\} \times \{x\})a^j) = b^i(U(s) \times]\varepsilon, \delta])a^j$, де $U(s)$ – довільний елемент бази топології τ_0 у точці $s \in S, 0 < \varepsilon < \delta < 1$. $f^{-1}(b^i(U(s) \times]\varepsilon, \delta])a^j) =]\varepsilon, \delta]$ – множина відкрита в $[0, 1]$, а отже, і функція f – неперервна на інтервалі $]0, 1[$.

в) Покажемо, що функція f неперервна у точці $x = 1$. Нехай $U_\varepsilon(b^{i+1}a^{j+1})$ – довільний окіл точки $b^{i+1}a^{j+1} \in CG$ у топології τ^* . $f^{-1}(U_\varepsilon(b^{i+1}a^{j+1})) =]1 - \varepsilon, 1]$ – відкрита множина в $[0, 1]$.

Отже, функція f – неперервна на $[0, 1]$.

2) $0 < t < 1$.

Покладемо $f = g \circ \phi$ де $\phi : [0, 1] \rightarrow [t, 1]$. $\phi(x) = x + t - xt$, і

$$g(x) = \begin{cases} b^i(\{s\} \times \{x\})a^j, & t \leq x < 1; \\ b^{i+1}a^{j+1}, & x = 1. \end{cases}$$

Неперервність функції g доводиться аналогічно, як і в 1. Функція f – неперервна, як композиція неперервних ϕ і g . Твердження доведене.

ТВЕРДЖЕННЯ 3. Для довільного $n \in \mathbb{Z}_+$, множина

$L_k^n = \{b_n^i C^{n-1}(CG) a_n^j | i - j = k\}$ – лінійно зв'язна підмножина в $(C^n(CG), \tau^*)$ для довільного $k \in \mathbb{Z}$.

Доведення. Очевидно, що достатньо показати, що для довільного $s = b_n^{i_n} \dots b_1^{i_1} b^i s^0 a^j a_1^{j_1} \dots a_n^{j_n} \in C^n(CG)$ існує функція $f_1 \in C([0, 1], C^n(CG))$ така, що $f_1(0) = s, f_1(1) = b_n^{i_n+1} a_n^{j_n+1}$.

Доведення будемо проводити індукцією за n .

1. $n = 1$. З твердження 2 випливає, що достатньо побудувати функцію f_1 , що задовільняє умовам: $f_1(1) = b_1^{i_1} b^i 1 a^j a_1^{j_1}$, $f_1(0) = b_1^{i_1+1} a_1^{j_1+1}$, де 1 – одиниця G , щоб показати, що множина L_p^1 – лінійно зв'язна для довільного $p \in \mathbb{Z}$.

Покажемо це у випадку, коли $i = 0$ або $j = 0$. Нехай $j = 0$, тоді $b_1^{i_1} b^i 1 a^j a_1^{j_1} = b_1^{i_1} b^i 1 a_1^{j_1} \cdot 1 = 1_S \times \{y\}$, де y деяке число з $[0, 1]$,

1_S – одиниця напівгрупи S . Якщо $x \in [\frac{1}{k+1}, \frac{1}{k}]$, де $k \in \mathbb{N}$, покладемо $f_1(x) = b_1^{i_1} b^{i+k-1} (1_S \times \{t\}) a^{k-1} a_1^{j_1}$, де $t = \frac{1}{x} - k$, $f_1(0) = b_1^{i_1+1} a_1^{j_1+1}$. Неперервність функції f_1 при $x \in [0, 1]$ випливає з неперервності функції f (тврдження 2).

Тоді для довільного елемента бази топології τ_1^* у точці $b_1^{i_1+1} a_1^{j_1+1}$ $M_1^{i_1+1, j_1+1}(U(1), k)$ $f_1^*(M_1^{i_1+1, j_1+1}(U(1), k)) = [0, \frac{1}{k+1}]$ – відкрита множина в $[0, 1]$.

2. Припустимо, що для $n = l - 1$ виконується, що для кожного $s = b_{l-1}^{i_{l-1}} s^* a_{l-1}^{j_{l-1}} s^* \in C^{l-2}(CG)$ існує $f_1 \in C([0, 1], C^{l-1}(CG))$ така, що $f_1(0) = s$, $f_1(1) = b_{l-1}^{i_{l-1}+1} a_{l-1}^{j_{l-1}+1}$. Покажемо, що це твердження виконується і якщо $l = n$, тобто для довільного $s \in C^l(CG)$ існує неперервна функція $f : [0, 1] \rightarrow C^l(CG)$ така, що $f(0) = s$ і $f(1) = b_l^{i_l+1} a_l^{j_l+1}$.

Нехай $s = b_l^{i_l} b_{l-1}^{i_{l-1}} \dots b_1^{i_1} b^i s^0 a^j a_1^{j_1} \dots a_{l-1}^{j_{l-1}} a_l^{j_l}$. Оскільки для довільних $i_l, j_l \in \mathbb{Z}_+$ множина типу $b_l^i C^{l-1}(CG) a_l^j$ гомоморфна $C^{l-1}(CG)$, тоді існує неперервна функція

$$f_{i_{l-1}, j_{l-1}}^1 : [0, 1] \rightarrow b_l^i C^{l-1}(CG) a_l^j$$

така, що

$$f_{i_{l-1}, j_{l-1}}^1(0) = s ;$$

$$f_{i_{l-1}, j_{l-1}}^1(1) = b_l^i b_{l-1}^{i_{l-1}+1} a_{l-1}^{j_{l-1}+1} a_l^{j_l},$$

і для кожного $\alpha \in \mathbb{N} \setminus \{1\}$ існує неперервна функція

$$f_{i_{l-1}, j_{l-1}}^\alpha : [0, 1] \rightarrow b_l^i C^{l-1}(CG) a_l^j$$

така, що

$$f_{i_{l-1}, j_{l-1}}^\alpha(0) = b_l^i b_{l-1}^{i_{l-1}+\alpha} a_{l-1}^{j_{l-1}+\alpha} a_l^{j_l} ;$$

$$f_{i_{l-1}, j_{l-1}}^\alpha(1) = b_l^i b_{l-1}^{i_{l-1}+\alpha+1} a_{l-1}^{j_{l-1}+\alpha+1} a_l^{j_l}.$$

Відображення f задамо так $f(0) = b_l^{i_l+1} a_l^{j_l+1}$, якщо ж $x \in [\frac{1}{k+1}, \frac{1}{k}]$, $k \in \mathbb{N}$ покладемо $f_k(x) = f_{i_{l-1}, j_{l-1}}^k(\frac{1}{x} - k)$.

Оскільки функція $f_{i_{l-1}, j_{l-1}}^{\alpha}$ неперервна для кожного $\alpha \in \mathbb{N}$ і $f_{i_{l-1}, j_{l-1}}^{a-1}(1) = f_{i_{l-1}, j_{l-1}}^a(0)$, то функція $f = \nabla_{k \in \mathbb{N}} f_k$ – неперервна на $[0, 1]$ ([5], твердження 2.1.11). Функція f також неперервна у точці $x = 0$. Дійсно, для довільного елемента бази топології $\tau_k^* M_l^{i_l+1, j_l+1}(U(1), m)$ у точці $b_l^{i_l+1} a_l^{j_l+1}$ множина $f^{-1}(M_l^{i_l+1, j_l+1}(U(1), m)) = [0, \frac{1}{m}]$ – відкрита в $[0, 1]$. Твердження доведене.

Доведення теореми. Сім'я $\{(\mathcal{C}^n(CG), \tau_n^*)|n \in \mathbb{N}\}$ задовільняє умовам твердження 1. Покладемо $\mathcal{C}^\omega(CG) = \cup\{\mathcal{C}^n(CG)|n \in \mathbb{N}\}$. Топологія τ на $\mathcal{C}^\omega(CG)$ породжується сім'єю $\{B^\omega(a)|a \in \mathcal{C}^\omega(CG)\}$, де $B^\omega(a) = \cup\{\{B_n^*(a)|n \in \mathbb{N}, B_n^*(a) – \text{база топології } \tau_n^* \text{ в точці } a \in \cup_{i=1}^{\infty} \mathcal{C}^i(CG)\}\}$.

З тверджень 2 і 3 випливає, що сім'я $\{(\mathcal{C}^n(CG), \tau_n^*)|n \in \mathbb{N}\}$ задовільняє умовам у зауваженні 1. Отже $(\mathcal{C}^\omega(CG), \tau)$ – лінійно зв'язана топологічна напівгрупа, причому якщо (S, τ_0) – топологічна інверсна, тоді $(\mathcal{C}^\omega(CG), \tau)$ – топологічна інверсна напівгрупа.

Список літератури

- Гутник О.В. Вложение топологических полугрупп в простые // Математичні студії. 1994. 3. С. 10-14.
- Hartman S. Mycielsky J. On the imbedding of topological groups into connected topological groups // Coll. Math. 1968. 5. P. 167-169.
- Bruck R.H. A survey of binary systems // Ergebnisse der Math. Heft 20, Berlin, 1958.
- Клиффорд А., Престон Г. Алгебраическая теория полугрупп: В 2 т. М., 1972. Т. 1. 288 с. Т. 2. 424 с.
- Інгельштадт Р. Общая топология. М., 1986. 752 с.